

Az MHE rövid válasza a Vitaindító gondolatok az MSZ EN 473:2001 hazai értelmezéséről című, az Anyagvizsgálók Lapja 2002/4. számában megjelent cikkre

Tekintettel arra, hogy a cikk „vitaindító gondolatokat” vet fel, elviselethető a valós állítások mellett a valótlanok is; és hogy a cikk a tanúsítási rendszerben egymással összefüggő szervezeti, szakmai és ezen belül személyi (helyenként egyes szám első) kérdéseket, felvetéseket, állításokat és javaslatokat (amelyek objektivitása megkérdőjelezhető) tartalmaz, ezért csak néhány korrekciót sorolnék fel:

- az ATB a mai napig sem lett felosztlatva;
  - a továbbfejlesztett MSZ EN 473:2001 bevezetése még a szabvány megjelenése előtt megkezdődött; a szabvány magyar nyelven történő megjelenése az MHE pénzügyi támogatásával vált lehetővé, valamint egy rendszer folyamatos működés közbeni átalakítása csak fokozatosan lehetséges (pl. az elmúlt fél évben már új 4 feleletválasztásos tesztkérdéseket alkalmazunk) a dolgok természetéből, valamint pénzügyi lehetőségekből adódóan is (különben csak egy megjegyzés; egy szabvány – ha azt jogszabály nem rendeli el – nem kötelező az „A” mellékletben szereplő terület bontás pedig egyáltalában nem az);
  - a minősített személyek érdekében tett megjegyzésekkel messzeemenően egyetértünk;
  - a tematika és követelmény sorrendisége éppen „Európában” először a követelmények (a szükséges „kimenet”) meghatározását, majd ennek szolgáltatásban a tematikák, oktatási programok elkészítését jelentik (pl. ezt a sorrendet követi az uniós mintára átalakított állami oktatási rendszer is, ami rendeletben is megfogalmazott és valóban a 40 éves – hazai – történetben példa nélküli;
  - ami a globalizáció megjelenésének kérdését jelenti a szabványosításban – nem eltérőek a vélemények;
  - ami viszont a „tematika”, az „órára lebontott tematika”, a „követelmények”, „a követelményrendszer”, a „minősítő vizsga követelményei” szavak különböző szóösszetételű megjelenését illeti, talán értelmezni kellene ezeket először külön-külön, majd azokat megfelelő és nem egyéni módon értelmezve – mindig a pillanatnyi célnak megfelelően – használni;
  - „az MHE által erőteltetett döntések” kérdéssel kezdődő fejezetben egyetlen valós tény – hála az Istennek – nem szerepel az általunk érzett felelősségen kívül;
  - a cikkben helyenként megemlített nemes célokkal egyet lehet és kell érteni, de nem biztos, hogy mindig és mindenütt a „kinyilatkoztatás” és tévedhetetlenség, vagy „csak így jó” alapján és erejével.
- A cikkkel kapcsolatos kései MHE reagálás oka a Marovisz vezetésével való egyeztetési kísérletek reménye (mert először csak a cikk szerzője egyedül ért rá az egyeztetésre, második esetben pedig elzárkóz-

zott egy teljes vezetőség részvételével történő egyeztetéstől) és eredménytelensége.

(Meg kell azt is említeni, hogy az MHE igazgatótanácsa 9 fős „ad hoc” szakmai bizottságot hozott létre a cikk állításainak vizsgálatára és javaslatok kidolgozására.)

Dr. Szabó Béla,
az MHE igazgatója

Megjegyzések „Az MHE rövid válasza a Vitaindító gondolatok....” c. cikkhez

Megítélésem szerint, nem illik szakmai vitát személyekre vetített megállapításokkal „megerősíteni”, szakmai érveket – a kívülállók által – ellenőrizhetetlen állításokkal helyettesíteni. Az itt követő megjegyzésekkel csak a „rövid válasz” egyes, félreérthető részeit szeretném pontosítani.

Az ATB vitatott felosztlatása azért érdekes kérdés, mert ez hivatalosan, záró ülés keretében megtörtént. Kiegészítésként elhangzott, hogy az MHE, ha valami fontos kérdésben ez szükséges, fel fogja újítani a kapcsolatot. Kb. két éve nem volt fontos kérdés... (Tarnai György ATB titkár.)

Az én egyeztetési készségem megkérdőjelezéséhez van hozzáfűzni valóm. Az első alkalommal sem értem rá, mert tanítottam, és ez ismert volt, de a meghívónak még így is eleget akartam tenni, bár semmilyen előzetes időegyeztetés nem volt. Az MHE, egy órával a meghirdetett időpont előtt, lemondta a találkozót. A második esetben az a kérésem, hogy valaki közölje, hogy ki hívott meg levélben vagy szóban engem az egyeztetésre? Egyébként az adott időpontban is tanítottam...

A valós, szakmai kérdések megtárgyalására alkalmas lesz a Konferencia Egerben, és remélem, szóba kerülnek ott azok az érvek és ellenérvek is, amelyek az MSZ EN 473 vagy más szabályozással érintettek jövőbeli sorsával kapcsolatban felmerülhetnek.

A Szakmai vita egyik tervezett időpontja: 2003. április 9-e, 13 óra, és erre minden érdeklődőt elvárok, akinek kedve és módja van ezen részt venni.

Tarnai György

HÍREK

SZINKROTRON-SUGÁRFORRÁST helyeztek üzembe a Karlsruhe-i Kutatóközpontban Németországban. Az ipari igények kielégítésének sugárzási időtartamát az Anka GmbH. szervezi, és a kutatóközpont koordinálja összhangban a hazai és a nemzetközi kutatási programok igényeivel. A szinkrotron-sugárzással betekintést nyerhetünk roncsolásmentesen az anyag felületi és belső jellemzőibe. Vizsgálható segítségével az anyag összetétele, szerkezete, valamint kémiai, elektrokémiai, mágneses és mechanikai tulajdonságai. Részletes tájékoztatás olvasható a www.fzk.de honlapon.

RONCSOLÁSMENTES CSŐVIZSGÁLAT. A DC-MFL (direct current magnetic flux leakage) Förster készülék a Defectotest DS 2000-re alapozott vizsgálóberendezés. Kezelésére a tapintás érzékeny Matrix-Display és az one-line segédfunkció szolgál. Minden szükséges beállítást a vizsgált cső méretéből (átmérő, falvastagság) a szakértőrendszer automatikusan kiszámítja. Az adatbank rendszerrel az eredmény-elemzés könnyen elvégezhető, és az adatok biztonságos kezelése mellett a Foersternternet lehetővé teszi az összes decentralizált kezelést. Részletes tájékoztatás olvasható a www.foerstergroup.de honlapon.

ÖRVÉNYÁRAMOS KD 2440 TÁVOLSÁG- ÉS ÜTMÉRŐ RENDSZER érzékelőinek választékát a gyártó, az amerikai Kaman Instrumentation jelentősen kibővítette. A 4 és 8 mm homlokátmérőjű standard érzékelők mellett 8 db további érzékelő is kapható a 2 – 50 mm átmérőtartományban. A 2 mm átmérőjű érzékelő – mely a dizelolaj-adagolóba is bevezethető – mérési dinamikája 10 kHz, és mérőútjának egészen 0,5 mm-ig jobb a felbontóképessége és az ismételtelhetősége.

A nagyobb átmérőjű érzékelők mérőhossza 25 mm. A mérőrendszer Colpitts-oszcillátorral működik, amelynél az érzékelő az oszcillátor rezonancia-tekerces. Részletes tájékoztatás a www.althen.de honlapon olvasható.

A SZENNYEZŐK DERÍTENEK FÉNYT A POLIMEREKRE. Egy cseppnyi szennyezőt tartalmazó műanyagból készült diódák (LED-ek) jelenthetik a nagyobb teljesítményű fényt emittáló szerves optoelektronikai eszközök fejlesztésének újját. A Physical Review Letters közelmúltban megjelent számában arról olvashattunk, hogy a polimert igen kis mennyiségben szennyező palládium atomok foszforeszkálóvá teszik az anyagot.

A polimer LED-eket társított polimerekből gyártják, ugyanis a szerves molekulák ismétlődő láncal bővelkednek a szénatomok közötti kettős kötésekben. Az ilyen LED-eket remélhetőleg formába öntött polimerből gyárthatják, és színük könnyen hangolható lesz. Övátosságra intő tény viszont, hogy a villamos energia nagy része hővé alakul fény helyett.

A kutatók Németországban azt találták, hogy egy új, társított polimerből készült LED a várt kékes-zöld színű fény helyett rózsaszínűt emittál, viszont ez a feszültség lekapcsolását követően is egyenletesen fennmarad. A vizsgálatok kimutatták a polimerben a szintéziséhez katalizátorként felhasznált palládium 80 ppm-nyl maradvékát. Az már tény, hogy a fémszennyezés intenzív fénykibocsátása készletti a műanyag LED-eket. A hatásmechanizmus kutatása azonban még folyamatban van. (*CERN Courier, November 2002*)